

# KOCKÁZATKEZELÉSI IRÁNYELVEK TC BEFEKTETÉSI NYRT. 2010

## A dokumentum célja és alkalmazási területe

A „Kockázatkezelési Irányelvek” a TC Befektetési Nyrt. „Felelős Vállalatirányítási Elvek” dokumentumának részét képezi és célja azon elvek és iránymutatások egységes dokumentumba foglalása, melyek a Társaságnál megjelenő vagy alappal feltételezhető kockázatok kezelésének módozatait, a kapcsolódó felelősségeket és teendőket tartalmazó szabályozásokat foglalja össze.

A „Kockázatkezelési Irányelvek” alapját képezi valamennyi külső és belső ellenőrzési tevékenységnek, ezért a változó piaci és gazdasági környezet, valamint a változó tevékenységek, termékek és szervezet mindenkor aktuális viszonyai között rendszeres időközönként azokat felül kell vizsgálni és a szükséges módosításokat megtenni. E felelőség valamennyi, a „Kockázatkezelési Irányelvek” mentén végrehajtott ellenőrző tevékenységet végző vagy felügyelő pozíciót és szervezeti egységet egyetemlegesen terheli.

A Szabályzatot a Társaság Igazgatóságának 1/2010. (04.02.) számú Igazgatósági Határozata léptette életbe.

## A kockázat fogalma

A kockázat a Társaság tevékenységében, gazdálkodásában rejlő minden olyan elem vagy esemény, amely bekövetkezése esetén a Társaság működését hátrányosan érinti vagy érintheti.

Kockázat lehet:

- véletlenszerű esemény vagy következmény, amely lényegi befolyással lehet a Társaság működésére,
- hiányos ismeret vagy információ,
- ellenőrzés hiánya és/vagy az ellenőrzések gyengesége a szervezetben.

A kockázat fajtái:

- külső eredetű kockázat,
- a Társaság működése kapcsán felmerülő belső kockázat.

A lehetséges kockázatok felsorolását a „Kockázatkezelési Irányelvek” 1. sz. függeléke tartalmazza.

## A kockázatkezelési szervezet

A TC Befektetési Nyrt. ellenőrzési mechanizmusainak teljes körűségét, az ellenőrzési mechanizmusok működőképességét és hatékonyságát az Audit Bizottság felügyeli. Az Audit Bizottság az Igazgatótanács kompetens tagjaiból álló 3 fős testület.

Az Audit Bizottság tevékenységét egyrészt hatályos jogszabály írja elő, ezen túl azonban figyelembe kell venni a BÉT „Felelős Társaságirányítási Rendszerre”I kapcsolatos ajánlásait. Ez utóbbiak érvényesüléséről a Társaság nyilvános jelentést készít, és részletes nyilatkozatot tesz közzé.

Az Audit Bizottság a jelen „Kockázatkezelési Irányelvek” című dokumentumban részletezett kockázatkezelési mechanizmusok gyakorlati alkalmazását és működésük hatékonyságát a belső kontrollok rendszerének részeként kiemelten kezeli. Egyebekben az Audit Bizottság feladatait az aktuális „Felelős Társaságirányítási Elvek” tartalmazza.

A kockázatok azonosítását csoportba sorolását és értékelését az Audit Bizottság végzi, melynek összetétele a főbb kockázati csoportokhoz tartozó kompetenciák képviselőjén alapul.

## A kockázati tényezők azonosítása

A kockázatok azonosítása annak megállapítása, hogy melyek a Társaság célkitűzéseit veszélyeztető fő tényezők. Az azonosítás meghatározó eleme az adott tevékenység jellege.

A kockázat értékelésekor mindenekelőtt meg kell határozni azokat a kritériumokat, amelyek a célkitűzéseknek való megfelelést biztosítják.

Így meg kell határozni, hogy

- melyik kockázatok minősülnek jelentősnek?
- milyen ellenőrzési lépések csökkenthetik a kockázatot?
- milyen további kiegészítő kontrollok szükségesek?
- milyen jellegű nyomon követés szükséges?

*Pénzügyi és gazdasági* kockázati tényezők körébe tartoznak az alábbiak:

- az árbevétel nagyságrendje,
- a kiadások nagyságrendje,
- a likviditás, és ezzel kapcsolatosan a tőkepiaci likviditás,
- a forgó- illetve tőkeeszközök értéke,
- a befektetett eszközök értéke,
- a pénzügyi műveletek eredménye.

*Működési kockázati* tényezők körébe tartoznak az alábbiak:

- a pénzügyi műveletek nagysága, összetettsége, jellege, előreláthatósága,
- esetleges változások valószínűsége, mértéke,
- az egyes folyamatokban rejlő kockázatok,
- a múltbeli veszteségek oka, nagysága, gyakorisága, következménye

*Környezeti* kockázati tényezők:

- pénzügyi,
- gazdasági,
- jogi környezetből, és az ezek változásaiból eredő kockázatok.

*Reputációs* kockázati tényezők körébe tartoznak az alábbiak:

- a Társaság külső megítélése,
- a Társaság Igazgatótanácsának és vezető tisztségviselőinek megfelelő szakmai felkészültsége és külső megítélése,
- a Társaság társadalmi felelősségvállalása.

### A kockázati tényezők értékelése

A kockázatok értékelése az előzőekben osztályozásra került tényezők minőségének elemzésén alapul.

Ebben a körben a feltárt kockázatok besorolása szükséges magas/közepes/alacsony kategóriákba.

A kategóriákba sorolás alkalmával figyelembe veendő szempontok:

- a feltárt kockázat mértéke, jelentősége,
- a feltárt kockázat bekövetkezési valószínűsége,
- a feltárt kockázat mennyiben befolyásolja a Társaságot célkitűzései elérésében.

### Kockázatok kezelése

A kockázatok kezelése kapcsán mindenekelőtt meg kell határozni a Társaság működése szempontjából elfogadható kockázati szintet. Az elfogadható szint feletti kockázatokra vonatkozóan mindenképpen választétkedés szükséges.

A négy alapvető kockázatkezelési stratégia lehetséges:

- kockázat elviselése (mert az intézkedés aránytalanul nagy költségekkel járna),
- kockázat kezelése (célja a kockázatok elfogadható szintre való csökkentése);
- kockázatos tevékenység befejezése.

A kockázatkezelési stratégia kiválasztása során az intézkedés hatását is szükséges felmérni, és az intézkedés előrelátható eredményét össze kell vetni az adott tevékenységgel kapcsolatosan eredetileg tervezett végeredménnyel. A kockázatkezelés leghatékonyabb eszköze a folyamatba épített kockázatkezelés.

## Kockázatok és intézkedések nyilvántartása

A feltárt kockázatokról az Audit Bizottság nyilvántartást vezet. A feltárt kockázatok nyilvántartása központi feladat, ezért a nyilvántartás egy példányát az Audit Bizottság minden negyedév végén megküldi az Igazgatótanács részére.

A nyilvántartásnak minden egyes kockázatra vonatkozólag tartalmaznia kell az alábbiakat:

- a kockázat azonosítását,
- a kockázat bekövetkezésének valószínűségét,
- a kockázat bekövetkezése esetén esetlegesen felmerülő kár mértékét,
- a kockázat kezelésére javasolt intézkedést,
- a kockázat kezeléséért felelős személy megnevezését,

A kockázatkezelési eseteket az Audit Bizottság elemzi, és szükség szerint intézkedést kezdeményez az egyes tevékenységgel kapcsolatban azonosított kockázatok mérséklésére, kezelésük módjára.

## 1.sz. függelék – Kockázatok felsorolása

**Hitelkockázat:** a Társaság tevékenységében nem számottevő, a Társaság hitelezési tevékenységet nem folytat.

**Működési kockázat:** meghatározása a veszteségadatok gyűjtésével történik.

**Piaci kockázat:** a tőkepiaci kereskedés során felvett pozíciók kockázata.

**Ország kockázat:** Az országekockázat olyan veszteség felmerülésének veszélyét jelenti, melyet az országban bekövetkező valamilyen, az adott ország (kormányzat) által kontrollálható, a Társaság által nem kontrollálható (gazdasági, politikai, stb.) esemény generál. Kamatláb-változások, árfolyam-változások, adószabályok változása.

**Likviditási kockázat:** A kívánt befektetési tevékenység ellátására nem elég a rendelkezésre álló forrás, külső finanszírozás igénybevétele nem lehetséges.

**Stratégiai kockázat:** A stratégiai kockázat a tőkét vagy a jövedelmezőséget érintő olyan kockázat, amely az üzleti környezet változásából vagy helytelen üzleti döntésekből, vagy az üzleti környezet változásának figyelmen kívül hagyásából származik.

**Reputációs kockázat:** A reputációs kockázat a tőkét vagy a jövedelmezőséget közvetve érintő olyan kockázat, amely Társaságról kialakult kedvezőtlen fogyasztói, üzletpartneri vagy hatósági véleményből származhat, és a TC NyRt. külső megítélésének a kívánatos szinttől való elmaradásában nyilvánulhat meg.

**Információs kockázat:** A döntéshozatalhoz hibás vagy nem elegendő információ áll rendelkezésre és ez nem megfelelő döntést eredményez.

**Elemi csapások kockázata:** Tűz, árvíz vagy egyéb elemi csapások hatással lehetnek a tevékenység elvégzésének képességére.